

IRODALOMJEGYZÉK

I. Klasszikusok

- EUKLIDÉSZ, *Elemek*. Magyarra fordította Baumgartner Alajos, Budapest, 1905. („Euklidész III. 20.” az Elemek III. könyvének 20. proposíciójára vonatkozik.)
- PAPPUS ALEXANDRINUS, *Collectio*, Hultsch kiadása, 1877.; 2. fejezet, 634—637. old. (A VII. kötet kezdete.)
- DESCARTES, *Oeuvres*. Charles Adam és Paul Taunery kiadása. Ez a munka különösen érdekes számunkra. (A „Szabályok”-ból vett idézetekre és a rá való hivatkozások módjára lásd a 2.72. példát.)
- LEIBNIZ, (1) *Mathematische Schriften*. C. J. Gerhardt kiadása. (2) *Philosophische Schriften*, C. J. Gerhardt kiadása. (3) *Opuscules et fragments inédits*. Összegejtette Louis Couturat.
- BERNARD BOLZANO, *Wissenschaftslehre*. Második kiadás, 1930; lásd 3. kötet, 293—575. old. (Erfindungskunst)

II. Modernebb művek

- E. MACH, *Erkenntnis und Irrtum*. 4. kiadás, Leipzig, 1924; lásd 251—274. old.
- J. HADAMARD, *Leçons de Géométrie plane*. Paris, 1898; lásd A jegyzet, *Sur la méthode en géométrie*.
- F. KRAUSS, Denkform mathematischer Beweisführung. *Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht*, 63. kötet, 209—222. old.
- I. LAKATOS, Proofs and Refutations. *The British Journal for the Philosophy of Science*, 14. kötet, 1963; lásd 1—25., 120—139., 221—245. old.
- WERNER HARTKOPF, *Die Strukturformen der Probleme*. Disszertáció, Berlin, 1958.
- FRANZ DENK, WERNER HARTKOPF és PÓLYA GY.: Heuristik. *Der Mathematikunterricht*, 10. kötet, 1964. I. rész.

III. A szerző idevonatkozó művei

Könyvek

1. *Aufgaben und Lehrsätze aus der Analysis*. 2. kötetben; harmadik bővített kiadás, Berlin, 1965. Szegő Gáborral együtt.

2. *How to Solve It*. Második kiadás, 1957. Anchor Book A 93 Doubleday. (Magyarra fordította Lakatos Imre *A Gondolkodás Iskolája* címen, Bibliotheca Kiadó, 1957. G. I.-vel hivatkozunk rá II. bővített magyar kiadás sajtó alatt.)
3. *Mathematics and Plausible Reasoning*. Princeton, 1954. 2 kötetben, *Induction and Analogy in Mathematics* (1. kötet), *Patterns of Plausible Inference* (2. kötet), (MPR-rel hivatkozunk rá). Egyes fejezeteinek magyar fordítása Varga Tamás: *A Matematika Tanítása szemelvénygyűjteményében* jelent meg. Tankönyvkiadó, 1964.
4. *Mathematical Methods in Science*, az előadásokat Leon Bowden adta ki. School Mathematics Study Group Studies in Mathematics, XI. kötet.

Dolgozatok

1. Geometrische Darstellung einer Gedankenkette. *Schweizerische Pädagogische Zeitschrift*, 1919, 11. old.
2. Wie sucht man die Lösung mathematischer Aufgaben? *Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht*, 63., 1932, 159–169. old.
3. Wie sucht man die Lösung mathematischer Aufgaben? *Acta Psychologica*, 4., 1938, 113–170. old.
4. Heuristic reasoning and the theory of probability. *American Mathematical Monthly*, 48., 1941, 450–465. old.
5. On Patterns of Plausible Inference. *Courant Anniversary Volume*, 1948, 277–288. old.
6. Generalization, Specialization, Analogy. *American Mathematical Monthly*, 55., 1948, 241–243. old.
7. Preliminary remarks on a logic of plausible inference. *Dialectica*, 3., 1949, 28–35. old.
8. With, or without motivation? *American Mathematical Monthly*, 56., 1949, 684–691. old.
9. Let us teach guessing. *Études de Philosophie des Sciences, en hommage a Ferdinand Gonseth*, 1950, 147–154. old. Editions du Griffon, Neuchatel, Svájc.
10. On Plausible reasoning. *Proceedings of the International Congress of Mathematicians*, 1950, 1., 739–747. old.
11. Die Mathematik als Schule des plausiblen Schliessens. *Gymnasium Helveticum*, 10., 1956, 4–8. old. újra megjelent *Archimedes* 8., 1956, 111–114. old. Mathematics as a subject for learning plausible reasoning. C. M. Larsen fordításában, *The Mathematics Teacher*, 52., 1959, 7–9. old.
12. On picture-writing. *American Mathematical Monthly*, 63., 1956, 689–697. old.
13. L'Heuristique est-elle un sujet d'étude raisonnable? *La Méthode dans les Sciences Modernes* („Travail et Méthode”, numéro hors série), 1958, 279–285. old.
14. On the curriculum for prospective high school teachers. *American Mathematical Monthly*, 65., 1958, 101–104. old.
15. Ten Commandments for Teachers. *Journal of Education of the Faculty and College of Education, Vancouver and Victoria*, 1959, 3. szám, 61–69. old.
16. Heuristic reasoning in the theory of numbers. *American Mathematical Monthly*, 66., 1959, 375–384. old.
17. Teaching of Mathematics in Switzerland. *American Mathematical Monthly*, 67., 1960, 907–914. old. *The Mathematics Teacher*, 53., 1960, 552–558. old.

18. The minimum fraction of the popular vote that can elect the President of the United States. *The Mathematics Teacher*, 54., 1961, 130—133. old.
19. The Teaching of Mathematics and the Biogenetic Law. *The Scientist Speculates*; kiadta I. J. Good, 1962, 352—356. old.
20. On Learning, Teaching, and Learning Teaching. *American Mathematical Monthly*, 70., 1963, 605—619. old.

Oktatófilm

Let us teach guessing (Mathematical Association of America).

IV. Problémák

Néhány megoldásra ajánlott példát a *Standford University (Standford-Sylvania) Competitive Examination in Mathematics* [Versenyvizsgák] anyagából vettem. Erre a tényre a megoldás elején mutatok rá, feltüntetve azt az évet is (például Stanford, 1957.), amikor ezt a példát adták fel. Legtöbbjük a megoldással együtt megjelent a *The California Mathematics Council Bulletin*-ben.

The Olympiad Problem Book (szerzők Shklarsky, Chentzov és Yaglom) az orosz versenyvizsgákon feladott sok szokatlan és nehéz elemi problémát tartalmaz. (Magyar kiadása: Válogatott feladatok és tételek az elemi matematika köréből I., Tankönyvkiadó, 1966 III. kötet sajtó alatt.)

Hungarian Problem Book. New Mathematical Library, 11—12. kötet; érdekes elemi problémákat, gondosan elkészített megoldásokat és tanulságos utalásokat tartalmaz, továbbá versenyfeladatokra vonatkozó megjegyzéseket. A versenyek Magyarországon lényegesen elősegítették a matematika fejlesztését.

V. A tanítással foglalkozó művek

On the Mathematics Curriculum of the High School (emlékirat 65 aláírással). *American Mathematical Monthly*, 69., 1962, 189—193. old.; *The Mathematics Teacher*, 55., 1962, 191—195. old.

MARTIN WAGENSCHNEIN, Exemplarisches Lehren in Mathematikunterricht. *Der Mathematikunterricht*, 8., 1962, 4. rész.

A. I. WITTENBERG, *Bildung und Mathematik*, Stuttgart, 1963.

A. I. WITTENBERG, Soeur Sainte-Jeanne-De-France and F. Lemay, *Redécouvrir les mathématiques*, Neuchâtel, 1963.

ROY DUBISCH, *The Teaching of Mathematics*, New York, 1963. Az angol nyelven megjelent újabb irodalom széleskörű ismertetését is tartalmazza.